YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)

9 päivänä kesäkuuta 2005 *

Asiassa C-287/02,

jossa on kyse EY 230 artiklaan perustuvasta kumoamiskanteesta, joka on nostettu 9.8.2002,

Espanjan kuningaskunta, asiamiehenään L. Fraguas Gadea, prosessiosoite Luxemburgissa,

kantajana,

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään M. Niejahr ja S. Pardo Quintillán, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana,

* Oikeudenkäyntikieli: espanja.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja A. Rosas sekä tuomarit A. Borg Barthet, J.-P. Puissochet, S. von Bahr ja J. Malenovský (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: F. G. Jacobs,
kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

kuultuaan julkisasiamiehen 20.1.2005 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Espanjan kuningaskunta vaatii kanteellaan Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston (EMOTR) tukiosastosta varainhoitovuonna 2001 rahoitettuja jäsenvaltioiden menoja koskevien tilien tarkastamisesta ja hyväksymisestä 12 päivänä

kesäkuuta 2002 tehdyn komission päätöksen 2002/461/EY (EYVL L 160, s. 28; jäljempänä riidanalainen päätös) kumoamista itseään koskevilta osin.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

2 Yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta 17 päivänä toukokuuta 1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1258/1999 (EYVL L 160, s. 103; jäljempänä perusasetus) 1 artiklan 2 kohdan b alakohdassa ja 2 artiklan 2 kohdassa säädetään, että EMOTR:n tukiosastosta rahoitetaan maatalousmarkkinoiden tasapainottamiseksi tehtävät interventiot, jotka toteutetaan yhteisön sääntöjen mukaisesti näiden markkinoiden yhteisen markkinajärjestelyn osana.

3 Perusasetuksen yhdeksännessä perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

"olisi tehtävä kaksi päätöstä, joista toinen koskee rahaston tukiosaston tilien tarkastamista ja hyväksymistä, ja toisessa määritetään seuraukset ja rahoitusoikaisut yhteisön sääntöjenmukaisuutta koskevien tarkastusten tulosten pohjalta".

4 Tilien tarkastamista ja hyväksymistä koskevien ensimmäisen tyypin päätösten osalta perusasetuksen 7 artiklan 3 kohdassa edellytetään komission tarkastavan ja hyväksyvän maksajavirastojen tilit ennen kyseistä varainhoitovuotta seuraavan

vuoden huhtikuun 30. päivää 6 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen tietojen perusteella. Tämän säännöksen mukaan jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle tukiosaston rahoittamiin toimiin liittyvät maksajavirastojen vuosittaiset tilit yhdessä niiden tarkastamiseksi ja hyväksymiseksi tarvittavien tietojen sekä toimitettujen tilien täydellisyyttä, tarkkuutta ja todenperäisyyttä koskevan todistuksen kanssa.

5 Perusasetuksen 7 artiklan 3 kohdan toisessa alakohdassa säädetään lisäksi, että tilien tarkastamista ja hyväksymistä koskeva päätös koskee toimitettujen tilien täydellisyyttä, tarkkuutta ja todenperäisyyttä ja että se ei rajoita myöhempien päätösten tekemistä saman artiklan 4 kohdan mukaisesti.

6 Sääntöjenmukaisuutta koskevien toisen tyypin päätösten osalta perusasetuksen 7 artiklan 4 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään, että komissio "päättää menoista, jotka jätetään — — yhteisörahoituksen ulkopuolelle, jos se toteaa, ettei kyseisiä menoja ole toteutettu yhteisön sääntöjen mukaisesti".

7 Mainitun 7 artiklan 4 kohdan toisessa ja kolmannessa alakohdassa vahvistetaan myös menettely, jota on noudatettava ennen kielteisen rahoituspäätöksen tekemistä. Kyseisen menettelyn mukaan komission tarkastuksen tuloksista ja asianomaisen jäsenvaltion antamista vastauksista on toimitettava kirjalliset tiedoksiannot, joiden perusteella molemmat osapuolet pyrkivät sopimukseen jatkotoimenpiteistä. Jollei sopimukseen päästä, kyseessä oleva jäsenvaltio voi pyytää käynnistämään menettelyn, jossa pyritään molempien osapuolten kantojen yhteensovittamiseen neljän kuukauden kuluessa.

8 Perusasetuksen 16 artiklan 1 kohdan mukaan sillä kumotaan ja korvataan yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta 21 päivänä huhtikuuta 1970 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 729/70 (EYVL L 94, s. 13). Saman artiklan 2 kohdassa täsmennetään, että viittauksia kumottuun asetukseen pidetään viittauksina perusasetukseen sen liitteessä I olevan vastaavuustaulukon mukaisesti. Perusasetusta sovelletaan sen 20 artiklan toisen kohdan mukaan 1.1.2000 alkaen suoritettuihin menoihin.

9 Neuvoston asetuksen (ETY) N:o 729/70 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä EMOTR:n tukiosaston tilien tarkastamisen ja hyväksymisen osalta 7 päivänä heinäkuuta 1995 annetun komission asetuksen (EY) N:o 1663/95 (EYVL L 158, s. 6), sellaisena kuin se on muutettuna 22.10.1999 annetulla asetuksella (EY) N:o 2245/1999 (EYVL L 273, s. 5; jäljempänä soveltamisasetus), 4 artiklassa säädetään, että perusasetuksen 7 artiklan 3 kohdassa säädettyä tilien tarkastamista ja hyväksymistä varten jäsenvaltioiden on kyseessä olevan varainhoitovuoden päättymistä seuraavan helmikuun 10. päivään mennessä lähetettävä komissiolle vuosittaiset tilit rahaston tukiosastolta veloitetuista menoista, kunkin maksajana toimivan yksikön tai elimen laatimat kertomukset ja yhden tai useamman todistuksen antavan elimen laatimat todistukset ja kertomukset.

10 Soveltamisasetuksen 7 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään, että perusasetuksen 7 artiklan 3 kohdassa tarkoitetussa päätöksessä tilien tarkastamisesta ja hyväksymisestä on määrättävä — sanotun kuitenkaan rajoittamatta myöhempien kyseisen artiklan 4 kohdan mukaisten päätösten soveltamista — se kussakin jäsenvaltiossa kyseisenä varainhoitovuonna suoritettujen menojen määrä, joka voidaan ottaa EMOTR:n vastattavaksi toimitettujen tilien sekä kyseisen varainhoitovuoden ennakkojen vähennysten ja keskeytysten perusteella. Soveltamisasetuksen 7 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa säädetään seuraavaa:

"Määrät, jotka edellisessä kohdassa tarkoitetun tarkastus- ja hyväksymispäätöksen mukaisesti voidaan vaatia takaisin kultakin jäsenvaltiolta tai maksaa kullekin

jäsenvaltiolle, on vahvistettava vähentämällä kyseisen varainhoitovuoden osalta maksetut ennakkomaksut samalle vuodelle edellisen kohdan mukaisesti hyväksytyistä menoista. Takaisin perittävät tai maksettavat määrät on joko vähennettävä tilien tarkastamisesta ja hyväksymisestä tehdyn päätöksen kuukautta seuraavan toisen kuukauden menoja koskevista ennakoista tai lisättävä niihin."

11 Soveltamisasetuksen 7 artiklan 2 kohdan mukaan "komission on toimitettava tiedoksi kyseisille jäsenvaltioille sille annettujen tietojen tarkistuksen tulokset sekä mahdollisesti ehdottamansa muutokset ennen kyseisen varainhoitovuoden päättymistä seuraavan vuoden maaliskuun 31 päivää".

12 Soveltamisasetuksen 8 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Jos komissio tutkimuksen perusteella katsoo, että menoja ei ole toteutettu yhteisön sääntöjen mukaisesti, se antaa kyseiselle jäsenvaltiolle tiedoksi tarkastustensa tulokset ja korjaustoimenpiteet, jotka on toteutettava edellä mainittujen sääntöjen noudattamisen varmistamiseksi tulevaisuudessa.

Tiedonannossa on viitattava tähän asetukseen. Jäsenvaltion on annettava vastaus kahden kuukauden kuluessa — —

Vastaukselle varatun määräajan päätyttyä komissio aloittaa kahdenväliset neuvottelut, ja molempien osapuolten on pyrittävä sopimukseen toteutettavista toimenpi-

teistä sekä rikkomisen vakavuuden arvioinnissa ja Euroopan yhteisölle aiheutuneesta taloudellisesta haitasta. Näiden neuvottelujen sekä niiden määräaikojen päätyttyä, jotka komissio on asettanut jäsenvaltioita kuultuaan lisätietojen toimittamiselle kahdenvälisten neuvottelujen jälkeen, tai, jos jäsenvaltio ei hyväksy neuvottelukutsua komission asettamassa määräajassa, komissio antaa tämän määräajan päätyttyä päätelmänsä virallisesti tiedoksi jäsenvaltioille — — Tiedonannossa on oltava arvio niistä menoista, jotka komissio aikoo ehdottaa jätettäviksi yhteisörahoituksen ulkopuolelle asetuksen (EY) N:o 1258/1999 7 artiklan 4 kohdan mukaisesti, sanotun kuitenkaan estämättä tämän kohdan neljännen alakohdan soveltamista.

Jäsenvaltioiden on niin pian kuin mahdollista annettava komissiolle tiedoksi yhteisön sääntöjen noudattamisen varmistamiseksi toteutettavat korjaustoimenpiteet sekä niiden voimaantulopäivä. Komissio tekee tarvittaessa asetuksen (EY) N:o 1258/1999 7 artiklan 4 kohdan mukaisesti yhden tai useamman päätöksen niiden menojen, joita yhteisön sääntöjen noudattamatta jättäminen koskee, jättämisestä yhteisörahoituksen ulkopuolelle korjaustoimenpiteiden tosiasialliseen toteuttamispäivään asti."

Tosiseikat ja asian käsittelyn vaiheet

13 Espanjan maksajavirastojen varainhoitovuonna 2001 suorittamia menoja koskevien vuosittaisten tilien vastaanottamisen jälkeen komissio ilmoitti Espanjan viranomaisille tarkastustensa tulokset 27.3.2002 päivätyllä kirjeellä. Komissio täsmensi, että kyseinen kirje oli sekä soveltamisasetuksen 7 artiklan 2 kohdan että sen 8 artiklan 1 kohdan mukainen tiedoksianto, ja se ilmoitti ehdottavansa, että useiden maksajavirastojen — Navarra mukaan lukien — tilit tarkastettaisiin ja hyväksyttäisiin ennen 30. päivää huhtikuuta. Se lisäsi, ettei maksajavirastojen Fondo español de garan-

tía agraria (FEGA), Kastilia-La Mancha, Baleaarit, La Rioja ja Baskimaa tilejä sitä vastoin ehdoteta tarkastettaviksi ja hyväksyttäviksi. Tämän kirjeen liitteessä mainittiin kussakin tapauksessa ennen tarkastamista ja hyväksymistä koskevaa ehdotusta edellytetyt lisätutkimukset ja -tiedot sekä komission tarkastusten tulokset.

14 Perusasetuksen 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun EMOTR-komitean 19.4.2002 pidetyssä kokouksessa, johon Espanjan viranomaiset osallistuivat, komissio jakoi yhteenvetokertomuksen, joka sisälsi sen tarkastusten tulokset (jäljempänä yhteenvetokertomus) ja luonnoksen tilien tarkastamista ja hyväksymistä koskevasta päätöksestä.

15 Espanjan viranomaiset toimittivat 22.4.2002 päivätyllä kirjeellä komissiolle huomautuksensa tästä päätösluonnoksesta ja yhteenvetokertomuksesta.

16 Nämä samat viranomaiset toimittivat 25.4.2002 päivätyllä kirjeellä komissiolle Kastilia-La Manchan maksajaviraston tilejä koskevat huomautuksensa nojautuen asiakirjaan, jonka todistuksen myöntävä elin oli laatinut 23.4.2002 vastauksena komission päätösluonnokseen (jäljempänä päätösluonnokseen liittyvä asiakirja) ja joka koski sekä tilien tarkastamista ja hyväksymistä että meneillään olevaa sääntöjenmukaisuutta koskevaa menettelyä. Espanjan viranomaiset korostivat, että todistuksen myöntävä elin katsoi saaneensa riittävät takeet tilien täydellisyydestä, tarkkuudesta ja todenperäisyydestä. Ne katsoivat, ettei komission esittämän korjauksen myöskään pitäisi sisältää tasaushyvityksiä, vaan sen pitäisi rajoittua kastellun maissin viljelyyn myönnettyihin tukiin. Näin ollen Espanjan viranomaiset

katsoivat, että korjauksen määräksi olisi vahvistettava 17 855 euroa eikä 1 831 526,08 euroa.

17 Espanjan viranomaiset lähettivät 11.6.2002 komissiolle Navarran maksajaviraston tilejä koskevia asiakirjoja.

18 Komissio teki riidanalaisen päätöksen 12.6.2002. Kyseisellä päätöksellä, jonka oikeudellinen perusta on perusasetuksen 7 artiklan 3 kohta, hyväksyttiin kaikkien Espanjan maksajavirastojen, paitsi FEGA:n ja Baskimaan, tilit, ja siihen sisältyi muutoksia tarkastettuihin ja hyväksyttyihin tileihin.

19 Tämän jälkeen Espanjan viranomaiset jatkoivat asiakirjojen toimittamista komissiolle ja ne vetosivat edelleen väitteisiin, jotka koskevat asiakysymyksiä sen menettelyn yhteydessä, joka edeltää perusasetuksen 7 artiklan 4 kohdan mukaisen sääntöjenmukaisuutta koskevan päätöksen tekemistä.

20 Nyt käsiteltävänä olevassa kanteessa Espanjan kuningaskuntaa vaatii, että yhteisöjen tuomioistuin kumoaa riidanalaisen päätöksen siltä osin kuin siinä on tehty muutoksia, joiden tarkoituksena on Kastilia-La Manchan, Navarran ja Baskimaan maksajavirastojen (jäljempänä kyseessä olevat maksajavirastot) tileissä olleiden virheiden korjaaminen. Se vaatii lisäksi komission velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

21 Komissio vaatii, että yhteisöjen tuomioistuin hylkää kanteen ja velvoittaa Espanjan kuningaskunnan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Kanne

Ensimmäinen kanneperuste, joka koskee soveltamisasetuksen rikkomista

Asianosaisten lausumat

22 Ensimmäisessä kanneperusteessaan Espanjan kuningaskunta väittää, että komissio teki riidanalaisen päätöksen noudattamatta soveltamisasetuksen 8 artiklan 1 kohdassa säädettyä kontradiktorista menettelyä. Komissio rikkoi kyseistä säännöstä erityisesti tekemällä riidanalaisen päätöksen odottamatta Espanjan viranomaisten vastausta päätösluonnosta koskevaan tiedoksiantoon, pyytämättä Espanjaa kahdenväliseen neuvotteluun arvostellun rikkomisen vakavuuden arvioimiseksi ja antamatta niille mahdollisuutta pyytää tarvittaessa sovittelumenettelyn aloittamista. Kyseinen hallitus korostaa, että näin meneteltäessä mainittuja viranomaisia on puolustautumisoikeuksien vastaisesti estetty vetoamasta näyttöön ja esittämästä suoritettujen menojen perustelemiseksi tarpeellisia asiakirjoja.

23 Komissio korostaa vastineessaan, että riidanalainen päätös, joka on tehty perusasetuksen 7 artiklan 3 kohdan nojalla, on osa tilien tarkastamiseen ja hyväksymiseen liittyvää vaihetta eikä saman artiklan 4 kohdan mukaiseen sääntöjenmukaisuutta

koskevaan päätökseen liittyvää vaihetta. Komissio lisää, että ennen tilien tarkastamista ja hyväksymistä koskevan päätöksen tekemistä sen on soveltamisasetuksen 7 artiklan 2 kohdan mukaan toimitettava tiedoksi kyseiselle jäsenvaltioille tarkastustensa tulokset sekä mahdollisesti ehdottamansa muutokset.

24 Komissio korostaa, että sen yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan, joka liittyy päätöksiin, joilla vähennetään jäsenvaltioille EMOTR:n rahoittamien menojen yhteydessä suoritettavia kuukausittaisia ennakoita, on olemassa yleinen sääntö, jonka mukaan komissiolla ei ole yhteistä maatalouspolitiikkaa hallinnoidessaan oikeutta ottaa vastattavaksi menoja, jotka eivät täytä kyseessä olevaa yhteistä markkinajärjestelyä koskevia sääntöjä (asia C-342/89, Saksa v. komissio, tuomio 17.10.1991, Kok. 1991, s. I-5031, 14 kohta ja asia C-346/89, Italia v. komissio, tuomio 17.10.1991, Kok. 1991, s. I-5057, 14 kohta). Näin ollen sillä on toimivalta ennen maksajavirastojen tilien hyväksymistä tarkistaa niitä tekemällä niihin korjaukset, jotka ovat välttämättömiä silloin, kun se on todennut, että tietyt menot on suoritettu noudattamatta tällaisia sääntöjä.

25 Komissio katsoo, että riidanalainen päätös on pelkästään väliaikainen siinä mielessä, että kyseessä olevia menoja koskevan yhteisön sääntöjen vastaisuuden vahvistaminen ja yhteisön rahoitusta koskeva lopullinen kieltäytyminen riippuvat sen sääntöjenmukaisuutta koskevan päätöksen tekemisestä, jossa perusasetuksen 7 artiklan 4 kohdassa ja soveltamisasetuksen 8 artiklassa säädetyn kontradiktorisen menettelyn jälkeen mahdollisesti vahvistetaan tileihin jo tehdyt tarkistukset. Lopuksi komissio kiistää Espanjan hallituksen väitteen, jonka mukaan Espanjan kuningaskunnan puolustautumisoikeuksia olisi loukattu.

26 Espanjan hallitus väittää vastauskirjelmässään yhtäältä, ettei komissio mainitse 27.3.2002 päivätyssä kirjeessään mitään rahoituskorjausta, joka tehtäisiin kyseessä olevien maksajavirastojen tilien tarkastamis- ja hyväksymisvaiheessa, ja toisaalta, että

rahoituksen ulkopuolelle jätettävien menojen määrä on esitetty vasta yhteenvetokertomuksessa ja sitä vastaavassa komission päätöksenluonnoksessa, joista on keskusteltu 19.4.2002 pidetyssä EMOTR-komitean kokouksessa. Se väittää myös, ettei yhteenvetokertomusta ole saatavilla espanjan kielellä.

27 Lisäksi Espanjan hallitus katsoo, ettei rahoituskorjauksia olisi komission esiintuomasta oikeuskäytännöstä huolimatta pitänyt tehdä tilien tarkastamisen ja hyväksymisen yhteydessä. Ensinnäkin kyseessä olevan yhteisen markkinajärjestelyn sääntöjen vastaisesti suoritetut menot alittavat olennaisen virheen tason sellaisena kuin komissio on sen määritellyt. Toiseksi todistuksen myöntävien elinten mukaan oli saatu riittävät takeet tilien täydellisyydestä, tarkkuudesta ja todenperäisyydestä. Kolmanneksi mainittu oikeuskäytäntö koskee kuukausittaisten ennakoiden vähentämisestä tehtyjä komission päätöksiä, joilla on toinen oikeudellinen perusta kuin riidanalaisella päätöksellä. Neljänneksi mainittu hallitus vastustaa sitä, että tilien tarkastamisesta ja hyväksymisestä tehtyä päätöstä, jossa ei rajoituta yksinomaan "kirjanpidollisten tarkistusten" tekemiseen ja jota ei ole tehty tätä varten säädettyjen muodollisten menettelyjen mukaisesti, sovelletaan yksipuolisesti, vaikka menettely, joka johtaa sääntöjenmukaisuutta koskevaan päätökseen, on jo aloitettu. Lopuksi Espanjan hallitus pitää "ennenaikaisina" rahoituskorjauksia, jotka on tehty kyseessä olevien maksajavirastojen tileihin ennen sen menettelyn päättymistä, joka johtaa sääntöjenmukaisuutta koskevaan päätökseen, ja näin on varsinkin Baskimaan maksajaviraston osalta siitä syystä, ettei riidanalaisella päätöksellä ole tarkastettu ja hyväksytty sen tilejä.

28 Komissio kiistää vastauskirjelmässään kyseessä olevien maksajavirastojen tileihin tehtyjen tarkistusten ennenaikaisuuden. Käytettävissä olleiden tietojen perusteella oli mahdollista tehdä toimitettujen tilien täydellisyyttä, tarkkuutta ja todenperäisyyttä koskevia yleisiä johtopäätöksiä, joiden johdosta tileihin sisältyvät menot on joko hyväksytty tai jätetty rahoituksen ulkopuolelle siinä tapauksessa, ettei niitä ollut suoritettu yhteisön sääntöjen mukaisesti.

29 Lisäksi komissio katsoo, että Espanjan hallituksen vastauskirjelmässä esitetyt väitteet, jotka liittyvät 27.3.2002 päivätyllä kirjeellä tiedoksi annettuihin muutoksiin, joita se aikoi tehdä toimitettuihin tileihin, muodostavat uuden kanneperusteen, joka on jätettävä tutkimatta. Toissijaisesti komissio vaatii tämän kanneperusteen hylkäämistä perusteettomana.

30 Lopuksi komissio väittää, että se, mikä on riitautettu nyt käsiteltävänä olevassa asiassa, on komission mahdollisuus tehdä maksajavirastojen vuosittaisiin tileihin tarkistuksia sellaisten perusteettomien menojen osalta, jotka tuovat esiin tilien laatua koskevia ongelmia ja lisäksi ongelmia, jotka liittyvät yhteensopivuuteen voimassa olevan yhteisön lainsäädännön kanssa. Tämän mahdollisuuden tunnustaminen on joka tapauksessa välttämätöntä, jotta tilien tarkastamis- ja hyväksymismenettely ei menettäisi suurta osaa merkityksestään.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

31 Aluksi on tutkittava, onko komissiolla toimivalta tehdä rahoituskorjauksia maksajavirastojen vuosittaisiin tileihin jo siinä vaiheessa, joka koskee sen päätöstä tilien tarkastamisesta ja hyväksymisestä.

32 Ensinnäkin perusasetuksen 7 artiklan 3 kohdassa säädetään, ettei tällainen päätös, joka koskee toimitettujen tilien täydellisyyttä, tarkkuutta ja todenperäisyyttä, rajoita myöhempiä saman artiklan 4 kohdan mukaisesti tehtäviä päätöksiä menoista, jotka jätetään yhteisön rahoituksen ulkopuolelle, koska niitä ei ole toteutettu yhteisön sääntöjen mukaisesti. Soveltamisasetuksen 7 artiklan 1 kohdassa toistetaan tämä seikka ja täsmennetään, että määrät, jotka tarkastamis- ja hyväksymispäätöksen

mukaisesti voidaan vaatia takaisin kultakin jäsenvaltiolta, on vahvistettava vähentämällä kyseisen varainhoitovuoden osalta maksetut ennakkomaksut samalle vuodelle hyväksytyistä menoista. Tästä seuraa, että komissio voi — riippumatta mainitun 7 artiklan 4 kohdassa säädetystä sääntöjenmukaisuutta koskevasta päätöksestä — tilien tarkastamis- ja hyväksymispäätöstä tehdessään päättää toimitettujen tilien laadussa havaittujen puutteiden seurauksista.

33 Seuraavaksi soveltamisasetuksen 7 artiklan 2 kohdan mukaan vuosittaisten tilien tarkistuksiin perustuvia muutoksia voidaan esittää ennen tarkastamista ja hyväksymistä sillä edellytyksellä, että ehdotukset toimitetaan kyseessä olevalle jäsenvaltiolle ennen kyseisen varainhoitovuoden päättymistä seuraavan vuoden maaliskuun 31. päivää. Tältä osin 27.3.2002 päivätystä kirjeestä ja sen liitteestä käy ilmi, että ehdotetut Kastilia-La Manchan ja Baskimaan maksajavirastojen vuosittaisia tilejä koskevat korjaukset on annettu tiedoksi Espanjan kuningaskunnalle.

34 Lopuksi yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännöstä käy ilmi, ettei komissiolla ole yhteistä maatalouspolitiikkaa hallinnoidessaan oikeutta ottaa vastattavaksi menoja, jotka eivät vastaa kyseessä olevaa yhteistä markkinajärjestelyä koskevia sääntöjä, ja että tämä sääntö on yleisesti sovellettava (em. asia Saksa v. komissio, tuomion 14 ja 15 kohta ja em. asia Italia v. komissio, tuomion 14 ja 15 kohta).

35 Edellä esitetystä seuraa, että silloin kun komissio toteaa, että maksajavirastojen tileihin sisältyy kyseessä olevaa yhteisen markkinajärjestelyä koskevien sääntöjen vastaisesti suoritettuja menoja, sillä on toimivalta ryhtyä kaikkiin toimenpiteisiin ja näin ollen tehdä rahoituskorjauksia maksajavirastojen vuosittaisiin tileihin jo siinä vaiheessa, joka koskee sen perusasetuksen 7 artiklan 3 kohdan nojalla tekemää päätöstä tilien tarkastamisesta ja hyväksymisestä.

36 Koska tällaisten korjausten tekeminen kuuluu komission toimivaltaan tilien tarkastamista ja hyväksymistä koskevan päätöksen yhteydessä, on tutkittava, onko nyt käsiteltävänä olevassa asiassa kunnioitettu Espanjan kuningaskunnan puolustautumisoikeuksia, minkä Espanjan hallitus nimenomaisesti kiistää.

37 Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännöstä käy ilmi, että puolustautumisoikeuksien kunnioittaminen missä tahansa menettelyssä, jota käydään tiettyä henkilöä vastaan ja joka voi päättyä tälle vastaiseen päätökseen, on yhteisön oikeuden perustavanlaatuinen periaate, jota on noudatettava, vaikka tästä menettelystä ei olisi annettu mitään määräyksiä. Tämä periaate edellyttää, että henkilöt, joille päätös on osoitettu ja joiden etuihin se merkittävästi vaikuttaa, voivat tehokkaasti ilmaista kantansa (asia C-32/95 P, komissio v. Lisrestal ym., tuomio 24.10.1996, Kok. 1996, s. I-5373, 21 kohta ja asia C-462/98 P, Mediocurso v. komissio, tuomio 21.9.2000, Kok. 2000, s. I-7183, 36 kohta).

38 Nyt käsiteltävänä olevassa asiassa Espanjan viranomaisille on annettu mahdollisuus esittää näkemyksensä tilien tarkastamista ja hyväksymistä koskevista ehdotuksista sekä näiden viranomaisten ja komission välillä käydyssä kirjeenvaihdossa, että 19.4.2002 pidetyssä EMOTR-komitean kokouksessa, jotka ovat edeltäneet riidanalaisen päätöksen tekemistä, ja tämä mahdollisuus täyttää puolustautumisoikeuksien kunnioittamista koskevan periaatteen vaatimukset.

39 Ne Espanjan hallituksen väitteet, joiden mukaan komission olisi pitänyt järjestää kahdenvälinen kokous ja tarvittaessa antaa Espanjan kuningaskunnalle mahdollisuus pyytää sovittelumenettelyn aloittamista, on hylättävä. Soveltamisasetuksen 8 artiklan 1 kohdassa suoritettavien korjausten lopullista määrittelyä varten säädetty menettely

ei ollut päättynyt sinä päivänä, jona mainittu jäsenvaltio nosti kanteensa. Näin ollen kyseiset väitteet ovat tehottomia riidanalaisen päätöksen lainmukaisuuden kannalta.

40 Niiden Espanjan hallituksen vastauskirjelmässään esittämien väitteiden osalta, jotka liittyvät komission väitettyyn laiminlyöntiin antaa 27.3.2002 päivätyssä kirjeessään sille tieto tilien tarkastamisen ja hyväksymisen yhteydessä ehdotetuista rahoituskorjauksista, on todettava, että kannekirjelmään sisältyy ensisijaisesti esitetty kanneperuste, joka koskee soveltamisasetuksen rikkomista ja jossa väitetään, ettei soveltamisasetuksen 8 artiklan 1 kohdassa säädettyä monimutkaista kontradiktorista menettelyä ole noudatettu. Mainitut väitteet, jotka eivät millään tavalla koske tätä kontradiktorista menettelyä, eivät näin ollen voi liittyä kyseiseen kanneperusteeseen ja ne on siis katsottava uudeksi kanneperusteeksi, joka on esitetty ensimmäistä kertaa vastauskirjelmässä.

41 Nyt käsiteltävänä olevassa asiassa ei kuitenkaan asian käsittelyn kuluessa ole tullut esiin mitään uutta seikkaa, joka oikeuttaisi Espanjan hallituksen esittämään tällaisen kanneperusteen myöhässä, vaikka sillä oli ollut mahdollisuus sen esittämiseen kannekirjelmässään. Näin ollen tämä kanneperuste on jätettävä tutkimatta yhteisöjen tuomioistuin työjärjestyksen 42 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan nojalla. Samoin on asia yhteenvetokertomuksen espanjankielisen version puuttumista koskevan kanneperusteen osalta, koska tämä kanneperuste on myös esitetty ensimmäistä kertaa vastauskirjelmässä.

42 Edellä esitetyn perusteella ensimmäinen kanneperuste on hylättävä.

Toinen kanneperuste, joka on esitetty toissijaisesti ja joka koskee riidanalaisen päätöksen liitteessä I perittäväksi vahvistetun määrän virheellisyyttä

43 Espanjan hallitus väittää — siinä tapauksessa, että yhteisöjen tuomioistuin ei ota huomioon laiminlyöntiä menettelyssä, joka liittyy kyseessä olevien maksajavirastojen tileihin tehtyyn rahoituskorjaukseen — että Kastilia-La Manchan maksajaviraston tilejä koskeva rahoituskorjaus, joka on esitetty riidanalaisen päätöksen liitteessä I, on virheellinen sekä periaatteeltaan että määrältään.

Toisen kanneperusteen ensimmäinen osa, joka liittyy siihen, onko Kastilia-La Manchan maksajaviraston tileihin tehty rahoituskorjaus perusteltu

— Asianosaisten lausumat

44 Espanjan hallitus nojautuu todistuksen myöntävän elimen päätösluonnokseen liittyvässä asiakirjassa esittämiin havaintoihin kiistääkseen sen, että rahoituskorjaus on perusteltu. Se väittää, että todistuksen myöntävä elin totesi kyseisessä asiakirjassa,

että ainoa pääasiallinen havainto, joka siis edellytti maksajaviraston ylimmän johdon suorittamaa välitöntä tutkintaa, joka oli tuotu esiin sen EMOTR:n varainhoitovuoden 2001 tilien tarkastamista koskevassa kertomuksessa (jäljempänä tilintarkastuskertomus) ja joka liittyi keskushallinnon ja tietokoneosaston välisen koordinaation puuttumiseen, viittaa taloudelliseen virheeseen, joka aiheutui sen kertoimen virheellisestä soveltamisesta, jolla vähennetään kesannoinnin takia tukea kastellun maissin yhteydessä. Todistuksen myöntävä elin katsoo yhtäältä, että kyseessä on virhe, jota ei ole havaittu aikaisempien vuosien aikana ja joka vaikuttaa ainoastaan yhteen nimityksen "peltokasvit" alle ryhmitellyistä useista talousarvion kohdista, ja toisaalta, että virhe oli systemaattinen, mikä mahdollistaa sen aiheutumismekanismin tunnistamisen ja näin ollen sen seurausten täsmällisen arvioinnin.

45 Lisäksi Espanjan hallitus väittää komission suuntaviivan 8 — joka on esitetty asiakirjassa VI/5331/98, jonka otsikkona on "EMOTR:n maksajavirastojen tilien varmennustilintarkastuksen suuntaviivat" ja joka koskee kansallisten todistuksen myöntävien elinten suorittamaa otantaa ja virheiden arviointia — perusteella, että rahoituskorjauksen soveltamiseen ei ole syytä ainakaan tilien tarkastamista ja hyväksymistä koskevassa vaiheessa, sillä viitetilien tarkastuksessa havaittujen kokonaisvirheiden ekstrapoloinnin tulos on 7 725 640,85 euroa, joka alittaa olennaisen virheen tason, joksi on arvioitu yksi prosentti kaikista menoista. Tästä syystä todistuksen myöntävä elin on voinut todeta Kastilia-La Manchan maksajaviraston toimittamat varainhoitovuoden 2001 tilit täydellisiksi, tarkoiksi ja todenperäisiksi.

46 Komissio esittää kirjelmissään syyt, joiden takia sen yksiköt ovat päätelleet, ettei maksajaviraston tilejä voitu hyväksyä ilman, että niihin ensin tehtiin tarkistus. Se nojautuu tältä osin erityisesti tilintarkastuskertomukseen. Se on todistuksen myöntävän elimen tavoin verrannut tähän kertomukseen sisältyviä tietoja niihin, jotka on esitetty mainitun elimen kertomuksessa, joka sisältää johtopäätökset edellisen varainhoitovuoden tilien tarkastamisesta.

47 Komissio toteaa, että tilintarkastuskertomus — sellaisena kuin se on siihen viitannut — sisältää otsikon "Havainnot, joita ei ole kokonaisuudessaan korjattu tarkasteltavana olevan varainhoitovuoden aikana" alla peltokasvien alaa koskevan pääasiallisen havainnon. Se koskee keskushallinnon ja tietokoneosaston välistä koordinaatiota tukien hallinnointia koskevien tietokonesovellusten muuttamiseksi.

48 Komissio lisää, että todistuksen myöntävän elimen mukaan kyseinen pääasiallinen havainto viittaa havaintoihin, jotka liittyvät kahdenlaisiin virheisiin edellisen varainhoitovuoden tileissä ja jotka on esitetty tämän elimen kertomuksessa. Ensimmäinen on tietokonevirhe, joka johti virheellisten määrien suorittamiseen sellaisten tukien osalta, jotka maksetaan durumvehnän tuotantoon erityisalueilla myönnetyn lisätuen saajille. Toinen virhe, joka on yhä selittämättä, liittyi tietokonejärjestelmään, jota käytettiin puutteiden havaitsemiseksi niiden tietojen ristiintarkistuksissa, jotka koskevat kesannoiduiksi ilmoitettujen lohkojen vähimmäispinta-alavaatimuksen noudattamista.

49 Tilintarkastuskertomuksen — sellaisena kuin komissio on siihen viitannut — mukaan samanlaiset puutteet varainhoitovuoden 2001 tileissä osoittavat, ettei edellisen varainhoitovuoden tileissä olleita virheitä ole korjattu ennen myöhempien tilien laatimista. Komissio katsoo, että mainitusta kertomuksesta käy ilmi, että virheet ovat sattumanvaraisia. Se vetoaa durumvehnää koskeviin virheisiin ja vaikeuksiin pinta-alatuen laskennassa huomioon otettavien muuttujien tarkistamisessa, joka oli tarpeen tietokonesovelluksissa tapahtuneiden virheiden toistumisen johdosta.

50 Komissio toteaa erityisesti, että kasteltuun maissiin liittyvän kesannoidun pinta-alan vähennyksen virheellinen soveltaminen johti virheellisten maksujen suorittamiseen varainhoitovuoden 2001 osalta. Komissio väittää tilintarkastuskertomuksen perusteella myös, ettei tarkastusten tuloksia ollut asianmukaisesti tallennettu tietojärjestelmään ja ettei tämä järjestelmä ollut havainnut sitä, ettei näitä tietoja ollut tallennettu.

— Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

51 Soveltamisasetuksen 7 artiklan 1 kohdan mukaan tilien tarkastamista ja hyväksymistä koskevassa päätöksessä on määrättävä se kussakin jäsenvaltiossa kyseisenä varainhoitovuonna suoritettujen menojen määrä, joka voidaan ottaa EMOTR:n vastattavaksi. Tästä seuraa, että komissio suorittaa välttämättä niiden määrien arvioinnin, joita ei voida hyväksyä.

52 Lisäksi vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan komissiolle annetaan perusasetuksessa mahdollisuus saattaa EMOTR:n vastattavaksi ainoastaan sellaiset määrät, jotka on suoritettu maatalouden eri sektoreilla vahvistettujen sääntöjen mukaisesti (ks. mm. asia 327/85, Alankomaat v. komissio, tuomio 25.2.1988, Kok. 1988, s. 1065, 24 kohta; asia C-197/90, Italia v. komissio, tuomio 8.1.1992, Kok. 1992, s. I-1, 38 kohta ja asia C-118/99, Ranska v. komissio, tuomio 24.2.2002, Kok. 2002, s. I-747, 38 kohta), ja näin ollen siinä velvoitetaan komissio kieltäytymään menojen rahoituksesta, kun se on todennut sääntöjenvastaisuuksien tapahtumisen (asia C-157/00, Kreikka v. komissio, tuomio 9.1.2003, Kok. 2003, s. I-153, 44 kohta).

53 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaista on myös, ettei komission tarvitse maatalouden yhteistä markkinajärjestelyä koskevien sääntöjen rikkomisen osoittamiseksi näyttää tyhjentävästi jäsenvaltioiden viranomaisten suorittamien tarkastusten riittämättömyyttä tai niiden esittämien lukujen sääntöjenvastaisuutta, vaan sen on esitettävä näyttö vakavasta ja perustellusta epäilyksestä kyseisten tarkastusten tai lukujen suhteen. Tämä komission näyttövaatimuksen keventäminen johtuu siitä, että jäsenvaltio pystyy parhaiten keräämään ja tarkistamaan EMOTR:n tilien tarkastamiseksi ja hyväksymiseksi tarvittavat tiedot ja sen on siten esitettävä yksityiskohtaisempi ja täydellisempi näyttö näiden tarkastusten tai lukujen todenperäisyydestä ja tarvittaessa komission väitteiden paikkansapitämättömyydestä (ks. asia C-278/98, Alankomaat v. komissio, tuomio 6.3.2001, Kok. 2001, s. I-1501, 39–41 kohta; em. asia Kreikka v. komissio, tuomion 15–17 kohta ja asia C-344/01, Saksa v. komissio, tuomio 4.3.2004, Kok. 2004, s. I-2081, 58 kohta).

54 Yhteisöjen tuomioistuin on lisäksi toistuvasti todennut, ettei kyseessä oleva jäsenvaltio puolestaan voi kumota komission havaintoja tukematta omia väitteitään selvityksellä luotettavan ja toimivan valvontajärjestelmän olemassaolosta (em. asia Kreikka v. komissio, tuomion 18 kohta).

55 Nyt käsiteltävänä olevassa asiassa komissio on kirjelmissään esittänyt merkittävää näyttöä sillä olevista epäilyksistä, jotka koskevat Espanjan viranomaisten vuonna 2001 suorittamien tarkastusten luotettavuutta. Se on ensinnäkin todennut, ettei varainhoitovuonna 2000 tehtyjä virheitä — mukaan lukien tietokonesovelluksista aiheutuneet virheet, jotka johtivat virheellisten määrien suorittamiseen durumvehnän ja kesannoiduiksi ilmoitetun vähimmäispinta-alan osalta — ollut korjattu seuraavana vuonna. Seuraavaksi se on tilintarkastuskertomuksen perusteella korostanut yhtäältä, että kasteltuun maissiin liittyvän kesannoidun pinta-alan vähennyksen virheellinen soveltaminen johti virheellisten määrien suorittamiseen

varainhoitovuonna 2001, sillä eroja oli tullut ilmi asiakirjojen tarkastuksessa, ja toisaalta, ettei tarkastusten tulosten kirjaamisen varmistamiseksi ollut suoritettu valvontaa. Lopuksi komission vastineeseen liitettyjen tilintarkastuskertomuksen otteiden mukaan nämä tarkastukset puuttuivat peltokasvialan eri osa-alueilla.

56 Espanjan hallitus ei kuitenkaan esitä näyttöä tarkastusten todenperäisyydestä eikä komission väitteiden paikkansapitämättömyydestä. Se ei ole myöskään osoittanut, että valvontajärjestelmässä varainhoitovuonna 2000 havaitut puutteet olisi korjattu, jotta siitä olisi saatu luotettava varainhoitovuotta 2001 varten. Pelkkä väite, jonka mukaan virhe koskee ainoastaan kasteltua maissia vastaavaa talousarvion kohtaa, ei lainkaan täytä kyseessä olevalle jäsenvaltiolle kuuluvia näyttövaatimuksia sellaisina kuin ne on määritelty tämän tuomion 54 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä.

57 Ei voida myöskään väittää, että havaittujen kokonaisvirheiden ekstrapoloinnin tulos alittaisi olennaisen virheen tason, joka on vahvistettu komission suuntaviivassa nro 8. Kyseinen suuntaviiva koskee nimittäin kansallisten todistuksen myöntävien elinten suorittamaa otantaa ja virheiden arviointia. Se ei voi olla esteenä komission toimivallalle tehdä muutoksia vuosittaisiin tileihin niiden tarkastamista ja hyväksymistä koskevassa vaiheessa.

58 Edellä esitetystä seuraa, että komission perustelut ovat omiaan muodostamaan vakavan ja perustellun epäilyksen, joka koskee Espanjan viranomaisten suorittamia tarkastuksia, ja nämä viranomaiset eivät ole tehokkaasti osoittaneet kyseisiä perusteluita vääriksi. Näin ollen komissio on perustellusti todennut, että EMOTR:n

menoihin liittyviä yhteisön sääntöjä on rikottu, ja — perusteettomasti suoritettujen menojen määrän arviointia koskevalla varauksella — tehnyt rahoituskorjauksen.

59 Näin ollen Espanjan kuningaskunnan kanteensa tueksi esittämän toisen kanneperusteen ensimmäinen osa on hylättävä.

Toisen kanneperusteen toinen osa, joka koskee Kastilia-La Manchan maksajaviraston tileihin tehdyn rahoituskorjauksen laskemista

— Asianosaisten lausumat

60 Espanjan hallitus väittää ensinnäkin, että rahoituskorjauksen pitäisi koskea ainoastaan peltokasvien kohtaa, jonka osalta virhe on tapahtunut yksiköiden välisen koordinaation puuttumisen johdosta, eli kasteltuun maissiin liittyvää kesannointia vastaavaa kohtaa, johon komission korjausehdotus perustuu.

61 Komissio vastaa, että otannan satunnaisuuden johdosta yksiköiden välinen koordinaatio-ongelma voi aiheuttaa erityyppisiä virheitä. Kun todistuksen myöntävä elin on todennut yhteyden varainhoitovuosien 2000 ja 2001 osalta havaittujen virheiden välillä, se on siten vahvistanut, ettei koordinaatio-ongelma koske pelkästään kasteltua maissia, vaan myös durumvehnää tai kesannoiduksi ilmoitettua vähimmäispinta-alaa.

62 Espanjan hallitus korostaa toiseksi, että vaikka komission tavoin valittaisiin peltokasvien tukiin liittyvien sattumanvaraisten virheiden ekstrapoloinnin todennäköisin arvo, kyseinen määrä olisi 1 380 043,53 euroa, koska komission suorittama ekstrapolointi sisältää tasaushyvityksiä vastaavan talousarvion kohdan, joka ei kuulu peltokasvien tukiin.

63 Komissio — joka toistaa vastauskirjelmässään sen liitteenä olevan 10.12.2002 päivätyn tiedoksiantonsa sanamuodon, jonka mukaan "tasaushyvityksiä koskevaa talousarvion kohtaa ei tosiasiasiassa olisi pitänyt ottaa huomioon ekstrapoloinnissa" ja "kyseinen väite otetaan huomioon lopullisessa korjauksessa" — täsmentää, että tämä osoittaa sen mielestä riidanalaisessa päätöksessä tileihin tehtyjen tarkistusten väliaikaisuuden. Komissio arvioi lisäksi, ettei todistustaakka voi tilien tarkastamista ja hyväksymistä koskevan menettelyn yhteydessä olla raskaampi kuin se, jota edellytetään menettelyssä, joka johtaa sääntöjenmukaisuutta koskevaan päätökseen, jossa määritellään lopullisesti mahdollisesti tehtävät rahoituskorjaukset.

— Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

64 Todistustaakan osalta yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännössä vahvistetut periaatteet on esitetty tämän tuomion 53 ja 54 kohdassa. Erityisesti tilanteessa, jossa komissio on tehtyjen tarkastusten tulosten perusteella suorittanut arvioinnin EMOTR:lle sääntöjenmukaisesti aiheutuneiden menojen laskemiseksi, yhteisöjen tuomioistuin on vahvistanut tällaisen arvioinnin, kun jäsenvaltio ei ole esittänyt mitään näyttöä siitä, että komissio nojautui virheellisiin tosiseikkoihin, tai osoittanut, etteivät havaitut sääntöjenvastaisuudet vaikuttaneet yhteisön talousarvioon tai että

ne vaikuttivat siihen huomattavasti vähemmän kuin komissio arvioi (asia C-130/99, Espanja v. komissio, tuomio 21.3.2002, Kok. 2002, s. I-3005, 90 ja 91 kohta).

65 Tältä osin pelkkä väite, jonka mukaan Espanjan viranomaisten tekemä virhe vaikuttaa ainoastaan kasteltuun maissiin ja jonka tueksi ei ole esitetty näyttöä luotettavasta ja toimivasta valvontajärjestelmästä, ei millään tavalla heikennä komission tekemää arviointia.

66 On sitä vastoin todettava, että komissio on vastauskirjelmässään toistetun ja tämän tuomion 63 kohdassa esitetyn oman lausuntonsa mukaan ilmoittanut sisällyttäneensä virheellisesti tasaushyvityksiä koskevan talousarvion kohdan omaan ekstrapolaatioonsa. Näin ollen on katsottava — kuten julkisasiamies toteaa esittämänsä ratkaisuehdotuksen 56 kohdassa — että komissio on virheellisesti sisällyttänyt mainitut tasaushyvitykset virheiden määrän arviointiin.

67 Lisäksi on olemassa objektiivisia seikkoja, jotka vahvistavat kyseisen virheen tapahtumisen. Todistuksen myöntävän elimen Kastilia-La Manchan maksajaviraston tilien perusteella ekstrapoloitujen virheiden todennäköisintä arvoa koskevasta luettelosta, joka on komission vastineeseen liitetyissä tilintarkastuskertomuksen otteissa, käy siten ilmi, että tasaushyvitykset sisältyvät tehtyyn rahoituskorjaukseen.

68 Edellä esitetystä seuraa, että riidanalainen päätös on lainvastainen siltä osin kuin se koskee sellaisten summien palauttamista, joita Espanjan kuningaskunta ei ole velkaa EMOTR:n tukiosastolle.

69 Koska Espanjan kuningaskunta on kuitenkin vaatinut mainitun maksajaviraston tileihin tehdyn rahoituskorjauksen kumoamista siihen sisältyvien tasaushyvitysten määrän osalta, yhteisöjen tuomioistuimen on ratkaistava nämä vaatimukset.

70 Huolimatta siitä, että komissio on ilmaissut aikomuksensa ottaa tehdyn virheen huomioon määriteltäessä lopullista korjausta perusasetuksen 7 artiklan 4 kohdan nojalla tehtävässä sääntöjenmukaisuutta koskevassa päätöksessä, yhteisöjen tuomioistuimen on toteuttava kaikki tästä lainvastaisuudesta johtuvat seuraamukset jo siinä vaiheessa kun se tutkii riidanalaisen päätöksen.

71 Näin ollen on selvitettävä, onko Kastilia-La Manchan maksajaviraston tileihin riidanalaisella päätöksellä tehty rahoituskorjaus kumottava kokonaisuudessaan vai voidaanko kyseinen korjaus kumota osittain.

72 Kun Espanjan hallitus vaatii toissijaisesti tasaushyvityksiin liittyvien summien poistamista, sen on katsottava vaativan mainittuihin tileihin tehtyjen rahoitus-

korjausten osittaista kumoamista ainoastaan siltä osin kuin ne liittyvät näihin hyvityksiin.

73 Yhteisöjen tuomioistuimet eivät ole toimivaltaisia kumoamaan päätöstä kokonaisuudessaan silloin, kun kantaja on vaatinut ainoastaan sen osittaista kumoamista. Ei ole kuitenkaan myöskään perusteltua kumota riitautettua päätöstä osittain siinä tapauksessa, ettei sen säännöksiä voida erottaa toisistaan.

74 Näin ollen on tarkistettava, voidaanko tasaushyvitysten määrä erottaa peltokasveihin liittyvästä tilistä, mikä siis mahdollistaisi ainoastaan tätä määrää koskevan korjauksen tekemisen siihen.

75 Tältä osin todistuksen myöntävän elimen ekstrapoloimien virheiden todennäköisintä arvoa koskeva luettelo, joka on komission vastineeseen liitetyissä tilintarkastuskertomuksen otteissa, mahdollistaa lukuina ilmaistujen tietojen avulla komission virheen tunnistamisen ja korjauksen kahteen osatekijään liittyvien määrien määrittämisen erikseen. Näin ollen rahoituskorjaus on mahdollista rajata ainoastaan määrään, joka tosiasiassa kuuluu peltokasvialalle.

76 Koska tasaushyvitysten määrä voidaan siis erottaa, tästä seuraa, ettei Kastilia-La Manchan maksajaviraston tileihin riidanalaisella päätöksellä tehtyä rahoituskor-

jausta ole tarpeen kumota kokonaisuudessaan, vaan kyseinen korjaus voidaan kumota osittain.

77 Kaikesta edellä esitetystä seuraa yhtäältä, että riidanalainen päätös on kumottava siltä osin kuin sen liitteessä I olevaan Espanjan kuningaskunnalta perittävään määrään sisältyy Kastilia-La Manchan maksajaviraston tileihin kohdistuva rahoituskorjaus, joka vastaa tasaushyvitysten määrää, ja toisaalta, että kanne on hylättävä muilta osin.

Oikeudenkäyntikulut

78 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Saman artiklan 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa määrätään kuitenkin, että jos asiassa osa vaatimuksista ratkaistaan toisen asianosaisen ja osa toisen asianosaisen hyväksi, yhteisöjen tuomioistuin voi määrätä, että kukin vastaa omista kuluistaan. Koska Espanjan kuningaskunnan vaatimukset on hylätty ensimmäisen kanneperusteen yhteydessä ja koska osa komission vaatimuksista on hylätty toisen kanneperusteen yhteydessä, on määrättävä, että kumpikin asianosainen vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (kolmas jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) **Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston (EMOTR) tukiosastosta varainhoitovuonna 2001 rahoitettuja jäsenvaltioiden menoja koskevien tilien tarkastamisesta ja hyväksymisestä 12 päivänä kesäkuuta 2002 tehty komission päätös 2002/461/EY kumotaan siltä osin kuin sen liitteessä I olevaan Espanjan kuningaskunnalta perittävään määrään sisältyy Kastilia-La Manchan maksajaviraston tileihin kohdistuva rahoituskorjaus, joka vastaa tasaushyvitysten määrää.**

2) **Kanne hylätään muilta osin.**

3) **Espanjan kuningaskunta ja Euroopan yhteisöjen komissio vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.**

Allekirjoitukset